

Biskop Tor Singsaas

Visitas i Frøya, Fillan, Hitra, Kvenvær og Sandstad sokn

Visitastredrag

Hitra 28. september 2014

Innledning

Takk for en visitas preget av stor gjestfrihet og tillitsskapende arbeid.

Den danske etikeren Knud Løgstrup sier at å ha tillit til hverandre er grunnleggende for alt menneskelig samkvem. Møter vi hverandre med mistillit, kommer vi ikke i gang med å leve sammen. Løgstrup kaller «tillit» for livets første byggestein. Og det tror jeg han har rett i. Spebarnet møter oss med tillit. Kan ikke annet. Det har fått sin «tillit» medsendt av Gud, sin skaper. Jesus Kristus kom menneskene i møte med tillit. Han levde den ut. Han kom ikke med fordommer. Hvert enkelt menneske maktet å være seg selv i møte med ham. En trengte ikke skjule seg, skamme seg over seg selv. Jesus Kristus kom til jord for å åpne opp livsveien mellom oss mennesker, og mellom oss og Gud. Han var en mester i å møte det enkelte menneske med tillit og åpenhet. I møte med ham ble alle invitert inn i fellesskapet, - de ble invitert til å være med i gjestebudet, - og få sitte sammen med Ham rundt bordet. Han brøt med all religiøs og sosial kotyme. Han var ikke redd for å bli uren. Dette har vi flere ganger blitt påmint under visitasen. Vi ser dette så tydelig i de levende fortellingene om Jesus Kristus vi har fortalt disse dagene. Disse fortellingene er umistelige for oss. For vi lever av dem. De skal gjenfortelles og fortelles om igjen og om igjen. De skal fortelles slik at vi fornemmer at Jesus går gjennom rommet i det vi hører dem. Vi har stoppet opp og lyttet til fortellingene om tolleren Sakkeus, tiggeren Bartimeus, og fortellingen om Den barmhjertige samaritan. Vi liker å høre disse fortellingene. De gir livsmot. Vi forstår av dem at Jesus vil komme nært ethvert menneske uten å være redd for å bli «uren». Han er den eneste vi våger å vise fram hele oss overfor uten å være redd, eller skamme oss over at vi er slik eller slik. Vi er oss selv, - slik vi er skapt, - og slik vi er blitt i livet vårt. Fortellingene hjelper oss å åpne oss mot våre medmennesker og vår Gud, - for vi ser vi er invitert til fellesskap med andre i livet.

Gjestfrihet har og flere ganger vært tema under visitasen. Og det er virkelig blitt praktisert her. Ja, jeg tror at tanken om gjestfrihet hører til våre refleksjoner om tillit. For vi har erfart dette så sterkt her på Hitra og Frøya.

Øyene er vidunderlige vakre. Det er en fryd å reise rundt her. Hitra er et Norge i miniatyr. Frøya har så mange perler gjemt i vikene og bukter i øyriket sitt. Men det som gjør dette vakre landskapet enda vakrere for meg, er de vakre menneskene som bor her. Du blir selv vakker når det mennesket som møter deg tar i mot deg med tillit og åpenhet og uten fordommer. Vi har hatt som tema at når du gir deg tid hos et menneske, og blir lenge hos et medmenneske, da oppdager du hvor vakkert dette mennesket er. Vi hadde dette opp med ungdomsskoleelevene da vi snakket om Facebook. Vi må ikke bli så flyktige i forhold til hverandre at vi ikke får en sjanse til å vise hvem vi egentlig er. Hvor mange venner er det egentlig mulig å ha uten å bli overfladisk og lite tilstede hos den som egentlig betyr mye for deg, - og som trenger deg. Du må bli lenge hos et menneske for å bli virkelig kjent med det.

Det er en sterk forbindelse mellom kirke og folk på Hitra og Frøya. Det er jo ett og det samme. Kristus har tatt bolig her imellom oss. Han går over øyene på kryss og tvers. Han er levende tilstede her. Fortellingene om ham minner oss på ham, og etterlater seg en uro dersom noen av oss blir glemt og oversett. Vi ber alle i vårt innerste; «- vil du ikke si fra om at også jeg er her?» Jesus er «de stemmeløses stemme». Det hviskes imellom oss: «husk – den minste først».

Dette samfunnet bærer preg av dette; omtanken for den minste i mellom oss. «Den minste først», - er en dyp kristen tanke gitt oss av Kristus selv.

1 Planlegging og rapporter

I løpet av våren 2014 sluttet to prester, en på Frøya og en på Hitra. Dette gav oss noen ekstra utfordringer i forhold til planlegging og gjennomføring av visitasen. Det er likevel blitt en god visitas med et godt og innholdsrikt program. Vi vil spesielt takke kirkevergene, Albert Stålskjær på Frøya og Knut Freidar Reksen på Hitra. De har tatt del i en bred planlegging av visitasen. Dessuten en stor takk til prestene, vikarprest Trygve Hellesøy og seniorprest Lars Birger Aadland. De har kommet inn på kort varsel og tatt oppgaver i forhold til gudstjenester og andre samvær under visitasen.

Det er utarbeidet egne rapporter til visitasen. Protokollen fra visitasen består av disse rapportene, samt referatet fra selve visitasen og visitasforedraget. Soknepresten skriver en rapport om menighetsforholdene i samarbeid med menighetsrådet, og kirkevergen på vegne av fellesrådet, samt at prostens leverer en rapport angående kirker/kirkegårder og forvaltningsforhold.

Menighetsrådenes beretning er delvis utarbeidet av de to tidligere sokneprestene Wiebke Halvorsrud Hummelgård for Frøya menighet og Andreas Grossmann for de fire menighetene på Hitra. I og med at de har avsluttet sin tjeneste i soknene, er det ulikt i hvor stor grad menighetsrådene har vært involvert i disse beretningene. På grunn av dette, følger referatene fra prostens møte med menighetsrådene før visitasen også protokollen.

Rapportene vil være viktige arbeidsredskap for menighetsrådene i det videre arbeid. De tegner et godt bilde av situasjonen i dag, samt at de ser framover med hensyn til rådernes arbeid .

2 Møte med ansatte

De ansatte medarbeiderne er menighetenes aller viktigste ressurs. Fellesråd og menighetsråd må gi disse stor oppmerksomhet i sitt arbeid. Vi fikk møte så å si alle de ansatte i menighetene på Hitra og Frøya. Vi fikk dele hva vi liker, og hva som er en utfordring i arbeidshverdagen. Det er høy kompetanse, og god motivasjon for arbeidet i stabene.

3 Gudstjenesten

Gudstjenesten er pulsslaget i menighetens liv.

Når vi er samlet om Ord og sakrament i gudstjenesten, er Gud midt i mellom oss, i Ordet, dåpen og nattverden. Det er Gud, i Jesus Kristus, som skaper kirka. Alt han eier og har, har han med seg.

Det er ikke kvaliteten på oss mennesker som avgjør om vi er en rett menighet eller ikke. For alt avhenger alene på Jesus Kristus. Når Han er her, og vi er samlet om Ham, da er vi en sann kirke.

Derfor er gudstjenesten umistelig for oss.

Den er det viktigste i menighetens liv.

Her samles alle, uansett hvem vi er, hva vi har gjort, hva vi måtte mene. Dette er et fellesskap som er samlet omkring Kristus. Han forener oss.

Gudstjenestesøkningen er for tiden en stor utfordring for alle bispedømmets menigheter, slik også i menighetene på Frøya og Hitra.

I menighetene på øyriket Hitra og Frøya søker folk til kirka når de har en grunn. Kirka betyr mye for folk. Vi merker det når vi står ved livets korsveier. Det må markeres. Da har kirka en selvsagt plass. Når det er dåp, konfirmasjon, vigsel, begravelse, så kommer folk. Likeså i julehøytida. Men det er mange kirker og prekensteder på Hitra og Frøya, og det ser ut til at tilknytningen til kirka er svært lokal, og at folk helst kommer når det er gudstjeneste i «nærkirka».

Vi utfordres, ja jeg utfordrer dere i menighetsrådene til å samtale om gudstjenesten, nettopp for å høyne bevisstheten om den. Vi må snakke gudstjenesten opp og fram, - ikke ned. Med glede hørte jeg ivrige deltakere på møtet med menighetsrådene på Hitra onsdag kveld fortelle om siste søndags gudstjeneste med 50- års konfirmanter, sang og spill, dyktig prest og mange deltakere i aksjon. Hvor ofte dveler vi slik ved det som var bra, og som det er all grunn til å feste seg ved og glede seg over? Selvsagt kan det meste gjøres bedre, - men det gjør noe med oss selv hvordan vi omtaler hverandre, - slik også med gudstjenesten. Nå ønsker jeg slettes ikke en ukritisk holdning. Vi skal være kvalitativt bevisst også når det gjelder gudstjenesten. Men vi skal ha kontakt med at det er utrolig viktig for de som arbeider med gudstjenesten å få oppmuntringer og støtte. For det er så uendelig inspirerende med tanke på det å fortsette og planlegge neste gudstjeneste.

I møtet med menighetsrådene på Hitra drøftet vi problemstillingen; «Hva må gudstjenesten ha av kvaliteter for at du skal komme på gudstjenesten? Hva betyr mest for deg i gudstjenesten?» Rådet har også reflektert over dette i møtet med prosten før visitasen, og har kommet med gode tanker om gudstjenesten, bl. a.;

- Få flere aktører inn i gudstjenestene, som kor, korps osv
- Involvere menighetsrådene mer i gudstjenestene
- Fast opplegg for de mindre barna i gudstjenestene
- Fortsette med fellesgudstjenester der alle soknene er representert, slik som for eksempel Tårnagenter og LysVåken

Frøya menighetsråd formulerte for noen år siden en visjon for Frøya menighet: «Kirka skal være en heim for folket». De ønsker å ha som mål å arbeide mer med det. Ellers hadde Frøya menighetsråd noen refleksjoner om hva som fungerte godt i menigheten, blant annet:

- Den musikalske sida blir godt ivaretatt
- Deltaking fra konfirmantene i gudstjenesten er positivt

Frøya menighetsråd er opptatt av at de ønsker større deltaking, og at når folk inviteres til kirka, skal de få noe igjen, noe som angår livene deres.

Hitramenighetene har flere friluftsgudstjenester i løpet av året. Det trekker mange mennesker. Vi er naturmennesker, og det religiøse i naturen betyr mye for mange. I møtet med Frøya menighetsråd kom det og fram et ønske om flere friluftsgudstjenester.

Trosopplæring og gudstjeneste hører sammen. Her ligger muligheter til å møte barn og voksne på nye måter.

Nattverden er evangeliet gitt som kropp, Jesu kropp. Han blir en del av oss. Vi får del i hans seier, han tar del våre nederlag.

Jeg er opptatt av at flere skal få muligheten til å delta i nattverdsfeiringen. Her må det arbeides aktivt for å inkludere alle. Mange steder har det blitt en «nattverdsvekkelse» der en har tatt i bruk nattverdfeiring med intinksjon, det vil si at du kommer fram, mottar brødet og selv dypper det i vinen.

I gudstjenestereformen var vi opptatt av stedegengjøring, det vil si at det lokalsamfunnet menigheten er en del av, skal få prege gudstjenesten. Stedegengjøring vil først og fremst være å bruke lokale krefter som medliturger, og ved å trekke inn det stedegne ved utforming av forbønnen. Det er fint med tekstlesere og medliturger i gudstjenesten, men dette forutsetter en stor nok gruppe, så det ikke blir for stor belastning på den enkelte.

Jeg vil henstille til menighetene om også å tenke gjennom gudstjenestemusikken på nytt. En bør tilstrebe felles musikk og felles liturgiske ledd. Frøya menighetsråd har allerede bestemt at de vil gå tilbake til de liturgiske melodiene fra 1978. De gamle og kjente melodiene vil skape trygghet og gjenkjennelse for kirkegjengeren.

Jeg utfordrer menighetsrådet til regelmessig å drøfte disse innspillene og spørsmålene ovenfor. Gudstjenesten bør være tema en gang i året i menighetsrådet. Det handler om konstant å fokusere på gudstjenesten som det viktigste i menighetens liv.

Menighetsrådene har et hovedansvar for gudstjenestelivet. Prestens rolle er noe endret fra år tilbake. Nå er det flere aktører. Det er ikke lenger i samme grad «prestens gudstjeneste» slik vi var vant til å tenke før. Menighetsrådet er i mye større grad ansvarlig for plan og rammeverk.

Det skal bli spennende å se om vi lykkes med å få økt gudstjenestebesøk. For vi har verdens viktigste budskap å meddele; *«Han som har skapt deg, elsker deg over alt, og han har gitt sitt liv for at du skal leve i frihet og glede.»*

4 Trosopplæring

Det har vært trosopplæring så lenge det har vært kristne. Dessverre ser vi at mange av de «gamle» tiltakene som samlet barn og unge for noen år siden, ikke lenger har aktualitet. Men fortsatt er det blant annet søndagsskole (om onsdagen!) på Hitra Misjons- og Nærmiljøsentre, torsdagsklubb på Knarrlagsund og søndagsskole på Kverva.

Menighetene i Hitra og Frøya fikk trosopplæringsmidler i 2010, sammen med hele Orkdal prosti. Midlene blir gitt slik at menighetene nå kan gi barn og unge den dåpsundervisningen skolen gav

tidligere. Organiseringa som ble valgt i 2010 var at Hitra-menighetene har felles administrasjon med 10 andre menigheter i Orkdal prosti, mens Frøya valgte å organisere trosopplæringa si alene. Menighetene har to stillinger for trosopplæring i henholdsvis 25% og 30%. Lokale planer for trosopplæring finnes for alle menighetene. Disse planene skal ikke være statiske, men dynamiske. De er her under revisjon.

Det er viktig at trosopplæringa knyttes til gudstjenesten. 4-årsboka deles ut på gudstjenestene både på Frøya og Hitra. Andre tradisjonsbærende element, f eks lysmessa før jul, kan gjerne knyttes opp mot ei gruppe i trosopplæringa. På Hitra er høsttakkefesten planlagt sammen med 10-årsjubileum for dåpsbarn. Fra høsten 2014 har Frøya kulturskole og Frøya menighet en 3-årig samarbeidsavtale. Frøya menighet kjøper 10% ressurser fra Kulturskolen, som særlig knyttes til sang, drama, bibelformidling og lek innafor trosopplæring. Å samarbeide med kulturskolen, gir friske krefter både til gudstjenesten og trosopplæringa.

Det mest omfattende tiltaket i et 18-årig trosopplæringsløp er konfirmasjonstida. Konfirmasjon har vi hatt i Norge siden 1736, og oppslutningen om konfirmasjon i menighetene er høy på Hitra og Frøya. Her er det mange som har bidratt til at konfirmantene skal ha en god konfirmasjonstid. Det er imponerende å høre at diakonen på Frøya, som nå også ansatt i trosopplæringa på Frøya, Jorun Børset Foss, har hatt enkeltsamtale med alle konfirmantene og deres foreldre i løpet av noen intense uker nå i høst. Det har gitt konfirmantene en god start på konfirmantåret.

Å nå alle barn og unge med trosopplæring er en utfordring med kun en ansatt i liten stilling. Her må alle lønna og ulønna medarbeidere bidra! Som et eksempel på at mange bidrar, kan nevnes «Torsdag i Slettkirka». Hver uke er det åpen kirke fra kl 16-19. Knøttesang og Solsikkan har samlinger og trosopplæringstiltakene for 1-, 2- og 3-åringer har fått hver sin dag, i tillegg til at det utpå høsten blir LysVåken kor for 5.- og 6.-klassinger. Medarbeiderne er godt organisert av Jorun. To og to av konfirmantene hjelper til.

5 Diakoni

Menighetene i Frøya og Hitra har en godt ordnet besøkstjeneste med andakter blant annet på sykehjemmene i Hamarvika og Fillan. Vi ble meget godt tatt imot begge steder. Gjestfriheten er stor og kontakten med lokalsamfunnet viktig. Her er det åpne hus. På Hitra helsetun fikk vi bla spise kveldsmat fredagskvelden sammen med beboerne på langtidsavdelingen.

Begge fellesråd har diakoniutvalg. Jorun Børset Foss har vært diakon i begge fellesrådsområdene. Hun har bidratt sterkt til at mange diakonale tiltak har kommet på plass, slikt som besøk på institusjonene og Kirkens Nødhjelps innsamling i fastetida.

Jorun fortsetter i 50% stilling som diakoniarbeider på Frøya. På Hitra bidrar kommunen fra nå av, i fellesskap med Hitra Misjons- og Nærmiljøsentere, med 50% av lønna til diakon. Dette gjør at Hitra kirkelige fellesråd kan ta imot 50% statlige diakonmidler fra Nidaros bispedømmeråd. Stillingen er lyst ut, og en håper på snarlig ansettelse.

Det er en spesiell utfordring for både Frøya og Hitra når det gjelder mennesker fra fremmede kulturer. Dette skyldes særlig forholdsvis stor arbeidsinnvandring. Frøya har 15% innvandrere, Hitra

18%. Disse er vanligvis ikke medlem av Den norske kirke. Men noen søker kirka, kanskje særlig barna som kommer til de ulike trosopplæringstiltakene.

Hitra misjons- og nærmiljøsentere er et viktig arbeidsredskap for Hitra i det diakonale arbeidet. Vi fikk besøke senteret onsdagskvelden og fikk møte leder av Frivilligsentralen Eldbjørg Broholm, sammen med mange frivillige medarbeidere. Vi fikk høre om Frivilligsentralen og alt arbeidet drevet av ildsjelene der.

6 Møte med næringslivet

På torsdag besøkte vi Salmar. Vi ble tatt imot av dyktige medarbeidere, ledet av Gustav Witzøe. Grundermentaliteten i bedriften, det å stadig se nye muligheter og evnen til å ligge i forkant og tenke hva som kan lønne seg på sikt, imponerte oss.

7 Kirkene

7.1 Hitra

Hitra er øya med de 7 kirker. Dette er en viktig i profileringen av Hitra kommune. «En særlig kvalitet», fremholder ordfører Ole Haugen; «Vi har syv kulturhus. Hvilken rikdom.»

Kirkene er de eneste historiske bygninger vi har i Norge. Slik er de unike, og de er vår felles eie. På spesielt vis ser vi spor etter mennesker som har bodd og arbeidet her gjennom tidene. Mange bygningsmenn har satt spor etter seg gjennom de ulike byggefaser og restaureringer opp gjennom tidene. Ingen slike spor må utslettes. De må få være der. De er bevaringsverdige fordi de forteller noe vesentlig om ulike tidsperioder, og de høyst forskjellige kunstneriske uttrykk gjennom tidene. Her er gammel lokal kunst og byggeskikk. Det spesielle er at denne er forent med en europeisk kristen fellesarv som avtegnes på og i kirkene. Vi aner gjennom dette generasjonene før oss, hvordan deres liv var omsluttet av en religiøs trospraksis som strekker seg langt ut over egne geografiske grenser. Kirkehusene forbinder oss til den felles europeiske kristne kulturarven. Vi ser de samme trekkene ved våre kirkehus som i kirkene nede på kontinentet. Dette gjør disse byggene særlig verdifulle for lokalsamfunnet.

Istedenfor å fremheve at en har for mange kirker, har Hitra valgt å vektlegge «helligstedets» egenverdi for det enkelte menneske og for lokalsamfunnet. De 7 kirkene er til berikelse for øya. Og en liten kuriositet; tallet 7 er heller ikke dumt. For 7 – tallet er et «hellig tall» i kristen tradisjon. Kirkene er blitt restaurert de senere år, en for en. Og nå står bare Fillan kirke igjen, - den neste eldste kirka etter Dolm kirke. Og det er enighet om at en restaurering av Fillan kirke må komme rimelig snart, med dertil kommunale bevilgninger. Dette haster nok, da vitale deler av bygningen trenger snarlig opprustning, også for at det ikke skal påløpe unødvendige store kostnader. Det er god dialog med kommunen i denne saken.

Gravplassene er holdt godt i stand. Synet på menneskets verd viser seg på hvordan en holder gravplassene i hevd. Men det er krevende med så mange gravplasser, - og det fordrer en plan for hvordan den enkelte gravplass skal forvaltes som stadig må følges opp.

«Kystpilegrimsleia», sørfra til Nidaros og Trondheim, åpnet i sommer. Den følger trondheimsleia. Den gir Hitra kommune og kirka på Hitra en mulighet til å gi havn og husrom for pilegrimer på vei til Nidaros. Jeg gjør dere oppmerksom på denne muligheten, med spørsmål om dere kan se på om det kan være aktuelt for Hitra å utvikle en identitet som vertskap i kystpilegrimsleia. For pilegrimsarbeid viser seg å være til berikelse for menighet og lokalsamfunn. I dette ligger nye muligheter både for kirkeliv, turisme og næringsliv, i skjønn forening.

7.2 Frøya

Kirkene på Frøya er også i god stand. Det er kirker med særpreg og stor egenverdi. Kirkene er godt vedlikeholdt. Sletta kirke har en utfordrende taklekkasje som har vært et problem i flere år. Den er en teknisk utfordring. Men det er enighet mellom Fellesråd og Kommune om at dette snarlig må finne sin løsning. En er redd for at skadene på tak og bærekonstruksjoner kan bli så store, at betydelige ekstra kostnader kan bli resultatet dersom dette ikke snarlig blir rettet på. Det må være et mål å få løst dette til 25 årsjubileet neste år.

Frøya kirkelig fellesråd og Frøya kommune reiste et særlig spørsmål om Froan kapell på Sauøya. Sauøya er fraflyttet. Det er relativt store økonomiske utlegg som må til for å holde Froan kapell i tilfredsstillende stand. Spørsmålet er om hvor store midler Kirkelig fellesråd kan binde opp i et kirkehus som ingen sokner til lenger? Ordfører Berit Flåmo og formannskapet hadde stor forståelse for denne situasjonen. En er innstilt på i fellesskap med Fellesrådet å finne løsninger som avlaster Fellesrådets økonomiske ansvar. Ordføreren kom med en meget interessant tanke som Nidaros biskop vil være med på å utvikle videre. Hva om å se Froan kapell som en del av Froan naturreservat og landskapsvernområde? Dette er et ramsarområde for sin betydning for trekkfugler, standfugl og sel. Froan kapell er det historiske sporet som viser at mennesket har bodd og virket i dette rike naturområdet i generasjoner. Kapellet dokumenterer folkets behov for å leve nært knyttet til, og i kort avstand til der en kan høste av havet til livets opphold. I Nidarosdomens østre oktagonkapell finnes et glassmaleri hvor fiskeren gir Hellig- Olav «førstegrøden», den første fangsten, «kongetorsken». Hellig- Olav skal velsigne førstegrøden slik at det vil gi rikt fiske. Ordfører Berit løftet fram tanken om det er mulig med et samarbeid bla med Olavsfestdagene i Trondheim om tiltak knyttet til Froan kapell. Hellig- Olav og fiskeren. I Froan er «helligstedet» nært knyttet til den sårbare naturen. Det ligger som en påminnelse og bekreftelse på at det hviler en hellighet over naturen, gitt av Gud, som gjør at vi må vise den respekt og varsomhet. Vi kan slå en bue mellom fiskeren i Nidarosdomen og fiskeren som søkte til Froan kapell? Her er en meningsfull symbolsk forbindelse. Vi kan begynne å reflektere videre omkring muligheten som ligger gjemt i Froan med kapellet som ligger midt i et vidunderlig skaperverk. Jeg og mine medarbeidere vil gjerne være med å videreutvikle denne tankemodellen sammen med eventuelt andre idéer omkring Froan kapell sammen med Kirkelig fellesråd og Frøya kommune. En virkelig kreativ og spennende idé. Jeg utfordrer Kirkelig fellesråd om å ta initiativ til å følge opp dette.

8 Menighetsråd

De siste månedene har det vært stor oppmerksomhet omkring en region og kommunesammenslåing i Norge. En ser for seg de første alt neste år, og fra 2017 en langt mer omfattende region- og kommune reform. Alle kommuner er i beredskap i forhold til dette, og særlig de små kommunene. De er særlig opptatt av å spille inn sine fortrinn og særpreg slik at disse blir synlige når de blir en del av en større enhet. Dette vil og få stor innvirkning på de kirkelige råd lokalt, særlig Kirkelig fellesråd

som er et kirkelig rådsorgan knyttet opp til den kommunale enheten. Når det blir kommunesammenslåing, må en forvente at også Fellesrådene blir slått sammen. For det skal være kun ett fellesråd i en kommune. Dette må Fellesrådet drøfte konsekvensene av. Hitra og Frøya kirkelige fellesråd gjør klokt i å drøfte i fellesskap hvordan en skal forholde seg til dette framtidsscenariet. En bør alt nå se på hva en kan samarbeide om for å være godt beredt til å bli en del et større kirkelig forvaltningsområde.

Dette får også konsekvenser på soknenivå. Frøya har alt foretatt en nødvendig samordning på soknenivå for å forvalte særlig de økonomiske ressursene på en bedre måte. Nidaros bispedømmeråd har anmodet alle menighetsråd om å vurdere sammenslåing av sokn, der en ser at dette er aktuelt,- og at dette kan skje før valget på nye menighetsråd høsten 2015.

4 sokn i Hitra kommune bør bli til ett (1). Alt ligger godt til rette for det. Erfaringene fra Frøya er gode. De begrensede økonomiske ressursene stilt til rådighet for kirkelig formål i framtida, tilsier en slik løsning. En må forenkle den kirkelige forvaltning, Vi må være bevisst på hvordan vi forvalter våre økonomiske ressurser. Dette handler også om forvaltning av prestedtjenesten. Vi har en utfordring i å rekruttere prester. Vi må tilby gode arbeidsvilkår. Det er en kjennsgjerning at det oppfattes som negativt av prestene at prestedtjenesten blir bundet opp med for mye rådsarbeid, og som gjerne skjer på kveldstid. Det finnes også andre argumenter for en sammenslåing som det ikke er tid for å gå nærmere inn på her. Jeg mener imidlertid at det er særdeles viktig at det lokale engasjement og medbestemmelse omkring kirke og kirkegård blir ivaretatt på en betryggende måte. Men dette kan godt skje uten at det er organisert i form av et menighetsråd.

Jeg anmoder derfor soknerådene i Hitra om å starte en reell prosess for sammenslåing av soknene. Målet bør være at dette er avklart før menighetsrådsvalget høsten 2015.

9 Kirke og kommune

Det er gode samarbeidsrelasjoner mellom kirke og kommune. Takk til ordfører Ole Haugen og ordfører Berit Flåmo. Vi har alt vært inne på forvaltning av kirkehusene. Her vil vi poengtere nødvendigheten av formelle budsjettmøter mellom kirke og kommune representert ved Fellesrådets leder/kirkeverge og ordfører/rådmann. Kirkelig Fellesråd er et lovfestet organ, et selvstendig rettssubjekt som fordrer en annen arbeidsform mellom kirke/kommune enn for andre kommunale organ. Dette sikrer nødvendig ryddighet forutsigbarhet i de økonomiske spørsmål for begge parter.

10 Møte med skoleelever og lærere

Tidligere sokneprest Andreas Grossmann skriver i sin beretning for Hitra: «Kirken har et godt samarbeid med grunnskolen rundt markeringen av de kristne høgtider med gudstjeneste rundt jul og påskevandring, samt planlegging av 17. mai arrangement.» Det samme gjelder også for samarbeidet med barnehagene.

Både på Frøya og Hitra var det skolegudstjeneste med 5.-7. trinn, samt at vi møtte 10. trinn ved de samme skolene. Flotte og meningsfulle samlinger. Elevene hadde forberedt seg godt med lesninger, drama og sang, samt spørsmål fra 10. trinn,- knyttet til tro og liv.

Vi møtte lærere på Sistranda skole. På Fillan fikk vi møte oppvekstsjefen, Kjell Roar Sæther, sammen ledergruppa for alle oppvekstsentrene i kommunen. Vi fikk begge steder god erfaringsutveksling om de felles utfordringene vi har i forbindelse med religiøse, etiske og verdimeslige spørsmål.

Takk

Takk for gode og inspirerende dager med visitas.

Takk til alle ansatte, menighetsråd og frivillige.

Ekstra takk til fellesrådslederne, Sten Arntzen og Ann-Bjørg Strøm,

Kirkevergene, Albert Stålskjær og Knut Freidar Reksen, dere har tatt et stort ansvar ved tilretteleggelsen av visitasen,

Vikarprestene, Trygve Hellesøy og Lars Birger Aadland, som har gjort det mulig å gjennomføre visitasen,

Organist Kjell Inge Midtskogen har vært med overalt på de programpostene der det trengtes tonefølge,

Alle ansatte, særlig representert ved Jorun Børset Foss, er umistelige kontinuitetsbærere.

Takk til prost og rådgiver for god støtte og medarbeiderskap under en krevende, men framfor alt en svært givende visitas.

Gud velsigne menighetene på Hitra og Frøya.